herpy

ŻABY

Black-webbed Treefrog

Rhacophorus kio

Rhacophorus kio to duża, trawiastozielona żaba latająca z lasów deszczowych południowych Chin, Laosu, Tajlandii i Wietnamu. Samice osiągają do 8 cm. Błona pławna jest pomarańczowożółta z czarną plamą u nasady każdego palca dłoni i stopy, a żaba rozpościera ją podczas szybowania między drzewami. Gatunek jest nocny i płochliwy, a wiedza o jego utrzymaniu w niewoli jest skąpa.

Rodzina: Rhacophoridae

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**6-8 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy i las górski**
Toksyny skórne	**Brak znanych**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** D × S × W dla 3 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**21-24 °C**
Temperatura w nocy	**18-21 °C**
Wilgotność	**70-90%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 2-3 cm
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo, w parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**W gnieździe z piany**
Liczba jaj w zniesieniu	**130-180**
Czas do wyklucia	**5 dni**
Okres larwalny	**45-85 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Rhacophorus kio to duża, smukła żaba drzewna o długich kończynach, dużych przylgach i silnie rozwiniętej błonie pławnej między palcami dłoni i stóp. Grzbiet jest trawiastozielony z ciemniejszymi zielonymi polami i drobnymi białymi plamkami, boki mają żółte plamki i są ciemnobrązowe w dolnej części, a brzuch jest żółty. Uda są zielone, z tyłu pomarańczowożółte. W pachwinie przedniej kończyny znajduje się duża, wyraźna czarna plama. Błona pławna jest pomarańczowożółta, a biegnące wzdłuż niej linie są pomarańczowe i żółte. Czarna plama na błonie występuje tylko u nasady palców, dlatego błona wygląda jaśniej niż u *Rhacophorus reinwardtii*, u którego czarny kolor sięga aż do krawędzi.

Dorosłe osobniki mierzą 6-8 cm od pyska do kloaki, a samice są większe. Masa ciała nie została udokumentowana. Żaba rozpościera błonę pławną, gdy skacze z wysokiej gałęzi, i szybuje ukośnym torem do niżej położonego punktu. Dłonie są ruchliwe, więc żaba może chwytać gałęzie, a przylgi trzymają się mokrych powierzchni.

Gatunek został opisany w 2006 roku przez Annemarie Ohler i Magali Delorme. Do tego czasu zaliczano go do *R. reinwardtii*, ale badania budowy ciała i DNA wykazały, że żaby latające z kontynentalnej części Azji Południowo-Wschodniej stanowią odrębny gatunek. Żaba jest rzadka w zbiorach muzealnych, ponieważ poza okresem rozrodu trudno ją wypatrzyć. Zwierzęta w handlu są często sprzedawane pod nazwą *R. reinwardtii*, więc ich pochodzeniu nie zawsze można ufać.

U gatunku nie stwierdzono toksycznej wydzieliny skórnej. Mimo to myj ręce przed pracą w terrarium i po niej, a potem nie dotykaj oczu ani ust. W niewoli żyje prawdopodobnie 5-10 lat.

Występowanie i środowisko

Rhacophorus kio występuje w Azji Południowo-Wschodniej: w Chinach w prowincjach Junnan i Guangdong, w Laosie, w północnej Tajlandii i w Wietnamie. Stanowiska w Tajlandii pochodzą z okolic Chiang Mai i Tak, a w Laosie i Wietnamie gatunek stwierdzono w wielu prowincjach, od północnych gór aż po środkowy Wietnam.

Żabę notowano na wysokościach od około 200 do 1800 m n.p.m. Populacje są rozproszone, ponieważ gatunek jest związany z niezaburzonym lasem z pobliskimi stawami i mokradłami. Występowanie w sąsiedniej Mjanmie nie zostało potwierdzone, dlatego mapa pokazuje tylko cztery wymienione kraje.

> **Naturalny zasięg:** Chiny, Laos, Tajlandia i Wietnam.

ŚRODOWISKO

Rhacophorus kio żyje w koronach drzew niezaburzonego, wiecznie zielonego lasu deszczowego o gęstym sklepieniu, zarówno w lesie pierwotnym, jak i wtórnym. Żaba najczęściej przebywa w warstwie poniżej najwyższych gałęzi, gdzie liście chronią ją przed pogodą i drapieżnikami, ale w południowych Chinach widywano ją także na samym szczycie koron, 57 m nad ziemią. Jest aktywna nocą, a w dzień ukrywa się w listowiu.

Okres rozrodu trwa mniej więcej od kwietnia do lipca. Samce nawołują z drzew nad stawami lęgowymi, mokradłami i zbiornikami wodnymi. Samica składa jaja w pianie, którą owija liśćmi nad wodą. Po wykluciu kijanki spadają do wody i rozwijają się w stawie.

Klimat w tym rejonie jest tropikalny do subtropikalnego, z porą deszczową, w której żaby się rozmnażają. Pokarm w naturze jest słabo poznany, ale składa się z owadów i innych stawonogów. Gatunkowi zagraża przede wszystkim wycinka lasów pod rolnictwo i zanieczyszczenie stawów lęgowych.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o utrzymaniu *Rhacophorus kio* jest skąpa. Zalecenia opierają się na wielkości gatunku i jego siedlisku oraz na blisko spokrewnionym *Rhacophorus reinwardtii*; liczby zostały zaczerpnięte stamtąd i dostosowane, ponieważ *R. kio* jest większy.

Terrarium powinno być wysokie i przewiewne. Dwa lub trzy dorosłe osobniki z hodowli potrzebują co najmniej 60 × 45 × 90 cm. Większe jest lepsze dla żaby, która szybuje, a osobniki odłowione z natury wymagają znacznie większych terrariów i mimo to łatwo mogą się zranić, skacząc nocą. Dlatego w miarę możliwości kupuj zwierzęta z hodowli.

Aranżacja powinna zapewniać wiele miejsc do siedzenia i przestrzeń do skoków. Użyj pionowych gałęzi, tylnej ściany z korka i roślin o dużych, mocnych liściach, które utrzymają ciężką żabę, np. *Philodendron* i *Epipremnum*. Środek terrarium pozostaw w miarę wolny, a przy szybie posadź gęsto rośliny, żeby żaba nie uderzała w duże, odsłonięte powierzchnie szkła. Podłożem może być wilgotne, żywe podłoże z torfowcem i suchymi liśćmi albo płyta z pianki, która trzyma wilgoć i jest łatwa do czyszczenia. Siatka na całej powierzchni pokrywy zapobiega zastojowi powietrza.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 21-24 °C w dzień, co odpowiada zwykłej temperaturze pokojowej, a w nocy pozwól jej spaść do 18-21 °C. Krótkie okresy do 27-28 °C żaba znosi, ale temperatura nie może przekraczać 28 °C. Nie stosuj lamp grzewczych, latem pilnuj temperatury w pomieszczeniu i kontroluj ją termometrem cyfrowym.

Chłodny okres spoczynku zimą nie jest konieczny.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-90 %, najniższa w dzień i najwyższa w nocy. Regularnie zraszaj terrarium odchlorowaną wodą z kranu, deszczówką lub wodą z odwróconej osmozy i pozwól mu w ciągu dnia nieco przeschnąć, żeby powietrze nie stało w miejscu. Żywe rośliny utrzymują wilgotność, a siatka na całej pokrywie razem z płytką miską z wodą pomaga w obu kwestiach.

Jeśli zauważysz pomarszczoną skórę lub ospałą żabę, natychmiast zwiększ wilgotność i obniż temperaturę.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Postaw w terrarium stabilną, płytką miskę z wodą, w której żaba może siedzieć nocą. Wystarczy 2-3 cm wody, żeby żaba łatwo z niej wyszła. Wymieniaj wodę, gdy tylko się zabrudzi, najlepiej codziennie lub co drugi dzień. Używaj odchlorowanej wody z kranu, deszczówki lub wody z odwróconej osmozy i nigdy nie używaj mydła ani środków czyszczących w pobliżu wody, ponieważ płazy wchłaniają substancje przez skórę.

Woda powinna mieć taką samą temperaturę jak powietrze.

OŚWIETLENIE I UVB

Żaba jest nadrzewna i zaleca się słabe źródło UVB takiego typu, jakiego używa się dla tropikalnych zwierząt leśnych. Niski indeks UV na najwyższych liściach (strefa Fergusona 1) to ostrożny punkt wyjścia. Zawsze zapewnij zacienione miejsca, w których żaba może się schronić.

Stosuj oświetlenie LED wystarczająco mocne dla roślin i unikaj lamp, które grzeją. Utrzymuj stały rytm dobowy z około 12 godzinami światła. Żaba jest nocna i stresuje ją niepokój w terrarium w ciągu dnia.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Rhacophorus kio zjada żywe owady. Świerszcze można podawać przez całe życie, od małych, świeżo wyklutych po duże, uzupełniając je małymi karaczanami, larwami muchy czarnej i od czasu do czasu larwą barciaka jako przysmakiem. Dorosłe osobniki przyjmują świerszcze do około 25 mm, a młode żaby o długości 2-3 cm świerszcze około 6 mm.

Podawaj małe porcje dwa razy w tygodniu dorosłym i trzy do czterech razy w tygodniu młodym, a niezjedzone owady usuwaj. Wszystkie owady karmowe powinny być dobrze odkarmione i oprószone wapniem, a od czasu do czasu suplementem witaminowym z D3.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunek jest nocny i płochliwy, a dzień spędza ukryty między liśćmi; przez większość czasu siedzi na szybie lub na wyposażeniu. Żyje raczej samotnie, ale można go trzymać w małych grupach, w których poza okresem rozrodu agresja jest niewielka. Trzymaj więc parę lub małą grupę w przestronnym terrarium z wieloma miejscami do siedzenia.

Żaby w miarę możliwości nie należy brać do ręki, ponieważ jej skóra jest cienka i wrażliwa. Podczas sprzątania przenosi się ją wilgotnym, miękkim plastikowym kubkiem. Gdy się przestraszy, gwałtownie skacze i szybuje, a osobniki odłowione z natury często uderzają w szybę.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samice są większe i masywniejsze od samców, a rozwinięte jaja widać przez skórę. Samce są mniejsze i smuklejsze i nawołują zwłaszcza wtedy, gdy terrarium jest bardzo wilgotne. U blisko spokrewnionych żab latających różnice płciowe stają się wyraźne w wieku 12-14 miesięcy, a samcom pojawiają się wtedy widoczne modzele godowe.

Kiedy *Rhacophorus kio* osiąga dojrzałość płciową, nie zostało udokumentowane, a płeć młodych zwierząt trudno określić. Trzymaj kilka osobników razem i rozdziel je, gdy płeć stanie się widoczna.

GODY I KOPULACJA

W naturze gatunek rozmnaża się mniej więcej od kwietnia do lipca. Samce nawołują z drzew nad stawami lęgowymi, a samica do nich przychodzi. Podczas godów para wytwarza lepką pianę z jaj, śluzu i nasienia, którą ubija tylnymi kończynami.

W terrarium żaby latające, podobnie jak inne tropikalne żaby drzewne, do rozrodu potrzebują cyklu sezonowego i komory deszczowej; w przypadku *Rhacophorus kio* rozmnażanie jest opisane jedynie skąpo. U pokrewnego *Zhangixalus arboreus* rozród pobudza się, zraszając przez pewien czas terrarium każdego wieczoru, podając więcej pokarmu, a następnie włączając instalację deszczową na 20 minut co około trzy godziny w dzień i na godzinę bez przerwy w nocy. Samce zaczynają wtedy nawoływać niemal natychmiast.

JAJA I KIJANKI

Gdy piana jest ubita, samiec opuszcza samicę. Samica przyciąga tylne kończyny do ciała i owija pianę liśćmi. Powtarza to trzy razy z nowymi liśćmi, tak że gniazdo staje się podłużne, i pozostaje w bezruchu około 20 minut, aż będzie gotowe. Piana twardnieje z zewnątrz, tworząc skorupkę, dzięki czemu jaja pozostają wilgotne, a liście ukrywają je przed drapieżnikami. Rodzice opuszczają gniazdo i nie opiekują się ani jajami, ani kijankami.

Liczba jaj w gnieździe nie została udokumentowana dla tego gatunku; liczba w ramce pochodzi od *Rhacophorus reinwardtii*, który składa 130-180 jaj.

Po wykluciu kijanki spadają do wody pod gniazdem. Zapewnij więc część wodną o głębokości co najmniej 8 cm pod liśćmi, na których żaby mogą składać jaja, albo odetnij liść i zawieś go nad akwarium.

Opieka nad kijankami nie jest znana dla tego gatunku. Jako punkt wyjścia można przyjąć opiekę nad *Zhangixalus arboreus*: 18-20 °C, 8 cm wody z kawałkami korka i roślinami wodnymi oraz codzienna podmiana 5-10 % wody. Kijanki jedzą tonące tabletki ze spiruliną.

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po około 5 dniach, a w pełni rozwinięte kijanki mają 43-52 mm długości. Czas rozwoju larwalnego nie został udokumentowany dla *Rhacophorus kio*. U *Zhangixalus arboreus* trwa on około sześciu tygodni, a u *Rhacophorus reinwardtii* około 12 tygodni, więc liczby w ramce są jedynie orientacyjne.

Gdy pojawią się przednie kończyny, kijanki przestają jeść i potrzebują łatwego dostępu do lądu: obniż poziom wody, połóż w wodzie korek lub gałęzie i przykryj akwarium pokrywą lub siatką, żeby żabki po metamorfozie nie uciekły. Zapewnij wilgotne przejście na ląd z roślinami i mokrymi kryjówkami.

ODCHÓW MŁODYCH

Młode po metamorfozie umieść w małym, wilgotnym terrarium z wilgotnym ręcznikiem papierowym, roślinami i płytką miską z wodą. Wilgotność powietrza na początku powinna być wysoka, 80 % lub więcej. Gdy ogon zostanie wchłonięty, podawaj małe, oprószone świerszcze lub muszki owocowe, w małych ilościach i często, a młode sortuj według wielkości, żeby najmniejsze nie przegrywały konkurencji. Przy 2-3 cm młode przyjmują świerszcze około 6 mm. Trzymaj je w mniejszym terrarium, aż będą na tyle duże, by poradzić sobie wśród dorosłych.

Zdrowie i częste błędy

Częste problemy u żab drzewnych w terrariach to:

- Wysuszenie i zbyt wysoka temperatura. Objawami są ospałość, pomarszczona skóra i wyprostowane kończyny. Gatunek woli chłód, więc pilnuj termometru i higrometru.
- Urazy od skoków na szybę. Szczególnie osobniki odłowione z natury obijają się, szybując nocą.
- Choroby zakaźne i pasożyty, zwłaszcza u osobników odłowionych z natury. Kupuj zwierzęta z hodowli, nowe osobniki trzymaj na kwarantannie i używaj osobnych narzędzi.
- Jednostronna dieta lub niedobór wapnia i D3, które mogą prowadzić do osłabienia kości. Urozmaicaj pokarm.

Zgłoś się do weterynarza znającego się na płazach, jeśli żaba przestaje jeść, ma rany, obrzęki lub zaczerwienione miejsca na skórze albo siedzi apatycznie na dnie.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.